

عنوان مقاله:

ویژگی های شناختی، عاطفی و رفتاری خردورزان: رویکرد اسلامی- روانشناختی

محل انتشار:

هفتمین همایش ملی مطالعات و تحقیقات نوین در حوزه علوم تربیتی، روانشناسی و مشاوره ایران (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

جعفر هوشیاری - دکتری روانشناسی و استاد همکار مجتمع آموزش عالی علوم انسانی جامعه المصطفی العالمیه

فرزانه کجویی - دانشجوی ارشد روانشناسی اسلامی - مثبت گرا دانشکده هدی

محبوبه شاهسوار - دانشجوی ارشد روانشناسی اسلامی - مثبت گرا دانشکده هدی

خلاصه مقاله:

عقل و خردورزی از موضوعات مهم در اسلام و روانشناسی مثبت نگر است. در روایات اسلامی عقل و خردورزی از ابعاد مختلف توصیف شده اند اما تاکنون تحقیقی با هدف تبیین ویژگی های شناختی، عاطفی هیجانی و رفتاری خردورزان با تحلیل روان شناختی انجام نشده است. پژوهش حاضر با همین هدف و با روش توصیفی تحلیلی انجام شد. یافته های پژوهش نشان داد: الف) در روان شناسی، خردمندی ساختار چند وجهی و چند بعدی دارد و یک فرآیند شناختی، یک فضیلت و یا یک ویژگی شخصیتی مطلوب به حساب می آید؛ ب) در اسلام عقل زیربنای اساس شاکله و شخصیت و کمال است؛ ج) ویژگی های شناختی افراد خردورز شامل خداشناسی، خدا آگاهی، حق شناسی و حق پذیری، دانش جویی، هوشمندی نسبت به دنیا، عبرت گیری، تجربه اندوزی، شناخت حق از باطل، خوب از بد، بد و بدتر، اهل درک و تفکر، عاقبت و مصلحت اندیشی، سبک زندگی اسلامی، دوست و دشمن شناسی، استقبال از نظرات دیگران، خودشناسی و تزکیه نفس، نیک سرشتی می باشد؛ د) ویژگی های عاطفی هیجانی افراد خردورز نیز شامل اخلاص، امیدواری به خداوند، تقوی، غفلت زدایی و غفلت گریزی، بی رغبتی به دنیا، علاقه اجتماعی، ترس اخلاقی، بردباری و خطابشی، کنترل هیجانات منفی، بی رغبتی به امور بی ارزش، نداشتن آرزوی دراز، شادی، نشاط و خوشدلی، مثبت اندیشی و امیدواری، حیاء و عفت، رأفت و مهربانی، رشامندی و خوشبختی است؛ ه) همچنین ویژگی های رفتاری خردورزان شامل شکر زبانی و عملی، درخواست از خدا، انجام و اجابت دینی، بازگشت به خدا، خطابشی، حسن سلوک، روابط کلامی مطلوب، عدم جلوه گری، فروتنی و تواضع، رازداری و امانت داری، سخاوت، توشه برداشتن برای آخرت، بهره بردن از لذت های حلال و تلاش برای زندگی، سرعت در انجام کارهای نیک و پرهیز از امور شبهه ناک، اعتدال و میانه روی، تناسب رفتار با گفتار، قناعت، نطافت، پاکدامنی می باشد.

کلمات کلیدی:

خردورزی، نشانه های خردورزان، عقل، اسلام، روان شناسی مثبت نگر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1140737>

